

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Sofroni Ana în numele inculpatului Calîpin Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Calîpin Serghei xxxxxx, născut la xxxxxx xxxxxx, originar din xxxxxx xxxxxx, xxxxxx xxxxxx, domiciliat în xxxxxx xxxxxx, xxxxxx xxxxxx, xxxxxx xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.02.2020 – 29.12.2020;

Instanța de apel: 28.01.2021 – 15.03.2022;

Instanța de recurs: 27.05.2022 – 07.11.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 29 decembrie 2020, Calîpin Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare, cu amendă în mărime de 850 (opt sute cincizeci) unități convenționale, echivalent cu 42 500 (patruzeci și doi mii cinci sute, 00) lei.

În baza art. 72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Calîpin Serghei urmează a fi executată de către acesta în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Calîpin Serghei a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, cu obligația de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul consilierului de probațiune.

S-a stabilit în privința lui Calîpin Serghei, măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, care se va revoca de drept la intrarea sentinței în vigoare.

A fost respins demersul acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul Calîpin Serghei în contul statului a cheltuielilor pentru documentarea cazului penal

în sumă de 400 lei, ca fiind neîntemeiat.

Prin aceeași sentință s-a dispus în privința corpurilor delictive.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, Calîpin Serghei, la data de 17.01.2020, în jurul orelor 15:30, fiind în stare de ebrietate, se deplasa pe una din străzile satului Cuhnești, r-nul Glodeni. Trecând în fața magazinului mixt din s. Cuhnești, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, Calîpin Serghei, a observat minora xxxxxx xxxxx, născută la data de xxxxxx xxxxx, care se deplasa spre magazinul dat. Întrând în magazin și procurând cartele de la compania SA „Orange”, pentru care a achitat suma de 125 de lei, victima a ieșit din magazin, dar la ieșire a fost oprită de către Calîpin Serghei care a solicitat să-i dea tot ce are în mână. Minora xxxxxx xxxxx s-a împotrivit și l-a refuzat pe Calîpin Serghei, care reacționând neadecvat, a forțat-o fizic pe victima, a trântit-o la pământ, aplicând forța fizică prin răsucirea mâinilor, apoi i-a aplicat o lovitură cu palma peste față și a deposedat-o de 2 cartele de la „SA Orange” în sumă de 125 de lei și banii rămași în sumă de 25 de lei. Victima a început a striga și a cere ajutor, ca urmare din magazinul dat a ieșit Baban Serghei, care l-a imobilizat pe Calîpin Serghei și a eliberat-o pe minora xxxxxx xxxxx, după care ea a fugit în magazin și a fost anunțată poliția.

În rezultatul sustragerii deschise minorei xxxxxx xxxxx i-a fost cauzat o pagubă materială în proporții considerabile, în sumă totală de 150 lei.

Acțiunile inculpatului Calîpin Serghei au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, după semnele: jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comisă cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Calîpin Serghei să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale. Cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării lui Calîpin Serghei în stare de arest de la 20 ianuarie 2020, ora 10:30, până la 4 februarie 2020.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate și i-a stabilit inculpatului o pedeapsă care nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, fiind totodată și neproporțională faptei săvârșite.

Partea acuzării a menționat că, prima instanță nu a ținut cont la stabilirea pedepsei de gravitatea și rezonanța socială a infracțiunii imputate inculpatului, precum și de personalitatea părții vătămate și a inculpatului. Astfel, nu s-a ținut cont că învinuitul a săvârșit o infracțiune gravă îndreptată față de un minor și impactul acestei infracțiuni asupra victimei fapt ce reprezintă o afectare directă a interesului suprem al copilului. Din acest motiv, aceste categorii de fapte prejudiciabile constituie un fenomen de sporire a nivelului criminalității și descompunere a bazelor morale ale societății, reprezentând una din cele mai importante probleme

sociale.

A indicat că, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de lipsa în acțiunile inculpatului a circumstanțelor atenuante, prevăzute în art. 76 Cod penal, precum și greșit a invocat lipsa circumstanțelor agravante în acțiunile acestuia prevăzute de art. 77 Cod penal, și anume: săvârșirea infracțiunii cu bună știință împotriva unui minor; săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

Partea acuzării a susținut că, având în vedere natura și gravitatea faptei săvârșite, în contextul circumstanțelor reale de săvârșire a infracțiunii și a celor personale ale inculpatului Calîpin Serghei, ținând cont de comportarea inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii, pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de suspendare condiționată pe un termen de probațiune de 2 ani a pedepsei cu închisoare, este una prea blândă, nu poate servi ca temei de reeducare și îndreptarea acestuia, nu poate preîntâmpina săvârșirea de acesta a unor noi infracțiuni similare, nu duce la restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de acest gen din partea altor persoane.

4. Avocatul Sofroni Ana în numele inculpatului Calîpin Serghei, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Calîpin Serghei să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea apelului a invocat că, din probele acumulate la materialele cauzei penale nu reiese ferm faptul săvârșirii de către Calîpin Serghei a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal. De către partea acuzării nu a fost demonstrată nici într-un mod intenția lui Calîpin Serghei în săvârșirea infracțiunii indicate în rechizitoriu. Mai mult ca atât nici calificativele indicate în actul de învinuire nu și-au regăsit confirmarea în probele aduse de către acuzare. Aplicarea loviturii peste fața părții vătămate, nu au fost confirmate nici de către victimă, nici de către martorii audiați în cadrul examinării cauzei penale.

Partea apărării a menționat că, corpurile delictive cartele „Orange” care ar demonstra intenția inculpatului de deposedare a victimei de bunuri materiale în prezenta cauză penală nu au fost ridicate și nici recunoscute în calitate de corp delict la materialele cauzei. Organul de urmărire penală nu a ridicat cartele „Orange” de la inculpat, iar victima a declarat în ședința de judecată că le-a folosit pentru reîncărcarea telefonului și însuși cartelele au fost aruncate.

A menționat că, urmărirea penală a fost una defectuoasă, iar finisarea acesteia a avut loc cu încălcări grave și anume în lipsa apărătorului inculpatului, respectiv prezentarea materialelor urmării penale, finisarea urmării penale și înmânarea rechizitoriului în limba de stat, deși Calîpin Serghei nu o posedă, sânt acțiuni procesual penale nule. Acțiune civilă în cadrul prezentei cauze penale nu a fost înaintată.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2022, apelul declarat de către avocatul Sofroni Ana în numele inculpatului Calîpin Serghei a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de către procuror a fost admis, casată sentința în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

Lui Calîpin Serghei recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit e), f) Cod penal, i-a fost stabilită o pedeapsă de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 850 (opt sute cincizeci) unități convenționale, echivalent cu 42 500 (patruzeci și doi mii cinci sute, 00) lei cu executarea acesteia.

A fost dispusă arestarea lui Calîpin Serghei imediat din sala de ședință.

Dispozițiile sentinței referitor la cheltuielile judiciare și corpurile delictelor au fost menținute fără modificări.

5.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, prima instanță în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, acțiunile lui Calîpin Serghei fiind corect calificate de către aceasta, după indicii – *„jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comisă cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*, fapte ce pe deplin se încadrează în prevederile art.187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță întemeiat și-a bazat sentința de condamnare pe cumulul probelor scrise, și anume: plângerea depusă de Poduleanu Tatiana din 17.01.2020 (f.d. 4, Vol. I); proces-verbal de consemnare a plângerii orale de la Poduleanu Tatiana din 17.01.2020 (f.d. 5, Vol. I); plângerea depusă de Poduleanu Tatiana din 17.01.2020 (f.d.6, Vol. I); proces-verbal de cercetare la fața locului din 17.01.2020 (f.d.7-9, Vol. I); proces-verbal nr. 50 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 17.01.2020 (f.d.13-14, Vol. I); proces-verbal de ridicare din 17.01.2020 (f.d. 23, Vol. I); proces-verbal de examinare a obiectului din 17.01.2020 (f.d. 24-25, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele xxxxxx xxxxx (f.d. 32, Vol. I); proces-verbal de audiere a părții vătămate minore din 20.01.2020 (f.d. 35-36, Vol. I); proces-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 21.01.2020 (f.d. 54-58, Vol. I); raport de expertiză judiciară din 22.01.2020 (f.d. 62-63, Vol. I); proces-verbal de confruntare din 29.01.2020 (f.d. 68, Vol. I); declarațiile părții vătămate minore xxxxxx xxxxx din 04.06.2020 (f.d. 193, Vol. I); declarațiile reprezentantului părții vătămate minore Poduleanu Tatiana din 04.06.2020 (f.d. 195, Vol. I); declarațiile martorului Baban Serghei din 10.06.2020 (f.d. 196-197, Vol. I); declarațiile martorului Pînzari Maria din 10.06.2020 (f.d. 198-199, Vol. I); declarațiile martorului Negritu Claudia din 10.06.2020 (f.d. 200-201, Vol. I); declarațiile martorului Țurcanu Ion din 02.07.2020 (f.d. 202, Vol. I); declarațiile martorului Savranschi Ivan din 02.07.2020 (f.d. 203-204, Vol. I); declarațiile martorului Vlas Nicolai din 22.07.2020 (f.d. 205-206, Vol. I).

Cu referire la argumentele părții apărării privind lipsa probelor care ar demonstra vinovăția inculpatului, instanța de apel a menționat că, declarațiile victimei minore au fost confirmate și prin declarațiile martorilor Vlas Nicolai, Baban Serghei, Pînzari Maria și Negritu Claudia, care au confirmat că victima a fost

agresată de către inculpatul Calîpin Serghei și că ultimul i-a sustras în mod deschis, cu aplicarea violenței, cartelele și banii, pe care minora le ținea în mână. Or, aceste probe incontestabil demonstrează vinovăția inculpatului și acestea au fost prezentate de partea acuzării în cadrul ședinței instanței de apel în respingerea argumentelor din apelul declarat de către partea apărării.

La fel, instanța de apel a menționat că, recipisa invocată în calitate de probă de către partea apărării, nu poate fi considerată ca o probă de demonstrare a nevinovăției inculpatului și doar demonstrează, că victimei i-au fost restituite cartelele sustrate și prejudiciul moral solicitat.

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului Calîpin Serghei și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu executarea suspendată.

Instanța de apel a evidențiat că, prima instanță a valorificat criteriile generale și speciale privind individualizarea pedepsei, corect stabilindu-i inculpatului Calîpin Serghei termenul de pedeapsă, prevăzut de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a constatat că, prima instanță a omis să se expună argumentat asupra necesității stabilirii față de inculpat a unei pedepse cu suspendarea condiționată a acestuia și în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, prima instanță urma să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că inculpatul Calîpin Serghei nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite.

La fel, instanța de apel a evidențiat că, prima instanță nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința lui Calîpin Serghei nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările grave produse și comportamentul inculpatului pe parcursul comiterii faptelor prejudiciabile, care a fost unul cinic, obraznic și sfidător față de normele morale.

Mai mult, instanța de apel a specificat că, așa cum rezultă din textul sentinței primei instanțe, aceasta și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că acesta nu are antecedente penale și se poate corija fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce se consideră de către instanța de apel drept o concluzie eronată, care nu poate fi menținută.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiate motivele apelului declarat de partea acuzării constatând că, concluzia primei instanțe precum că corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a pedepsei este greșită, neîntemeiată și din aceste motive o va exclude.

Prin urmare, rejudecând cauza, instanța de apel a conchis că în privința lui Calîpin Serghei, care a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. e),f) Cod penal

urmează a i se stabili executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, întrucât în cauza dată nu este rațional de a fi stabilită condamnarea inculpatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și dat fiind, că nominalizatul se învinuiește în comiterea unei infracțiuni grave săvârșită cu intenție, săvârșită în privința unei persoane minore, în stare de ebrietate, fapt ce constituie un pericol social sporit pentru cetățeni și sfidează normele morale într-o societate democratică.

6. Avocatul Sofroni Ana în numele inculpatului Calîpin Serghei, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului partea apărării menționează că, la faza de urmărire penală au fost încălcate drepturile procesuale ale inculpatului și anume acestuia i s-a oferit spre semnare acte procesuale conținutul cărora nu i-au fost explicate. Mai mult, acțiunile efectuate la 05 februarie 2020 au avut loc în lipsa apărătorului, nefiind solicitată nici asistența juridică garantată de stat. Prin urmare, inculpatul a fost lipsit de dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei și de a formula cereri la etapa finisării urmăririi penale.

Partea apărării susține că, aceste deficiențe a urmăririi penale au fost invocate încă în prima instanță, ca dovadă servind refuzul procurorului pe caz de a oferi posibilitatea de a face cunoștință cu materialele cauzei, motivând că inculpatul își va exercita acest drept în instanța de judecată, aceste argumente fiind cu desăvârșire ignorate de instanțele de fond.

În desfășurarea recursului, partea apărării indică că la adoptarea hotărârii contestate, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt. Or, din analiza probelor descrise în recurs, partea apărării concluzionează că instanța de judecată nu a eliminat divergențele evidențiate, calificând cu aproximație acțiunile inculpatului în sensul agravării.

Partea apărării menționează că, în prezenta cauză nu este stabilit obiectul material la care inculpatul ar fi pretins atentat. Or, drept obiect material al componenței de infracțiune incriminată inculpatului sunt bunuri/probe care ar demonstra existența și prezența în general la locul infracțiunii a unor astfel de bunuri. Prin urmare, odată ce în cauză lipsesc corpuri delictive sau acte procesuale prin care acestea ar fi dobândit proba legală ce ar confirma existența bunurilor pretins sustrate de inculpat, rezultă că nu există obiectul material al infracțiunii incriminate ultimului.

Astfel, partea apărării susține că, în speță nu a fost demonstrată intenția inculpatului de a o deposeda pe minoră de cartelele „Orange” cu aplicarea violenței nepericuloase, învinuirea fiind bazată doar pe presupuneri și aproximații rezultate din declarațiile contradictorii ale părții vătămate și a martorilor audiați.

La fel, menționează că în speță, prejudiciul legal stabilit este de 25 lei, sumă care nu poate fi apreciată ca o daună considerabilă. Or, este neproportională condamnarea inculpatului la 5 (cinci) ani închisoare cu executare reală pentru un prejudiciu de 25 lei și vătămări neînsemnate, adică o singură echimoză.

Partea apărării evidențiază că, recurentul nu are antecedente penale, a achitat suma solicitată de partea vătămată cu statut de prejudiciu moral, deși aliniatul incriminat nu prevede împăcare, fapt ce denotă că acesta a conștientizat că acțiunile acestuia au speriat partea vătămată și îi pare rău de cele întâmplate. În legătură cu acest fapt a fost întocmită recipisa de către partea vătămată care la acel moment era minoră, confirmată de mama acesteia.

În concluzie, partea apărării solicită menținerea hotărârii primei instanțe prin care i se stabilește lui Calîpin Serghei pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal prin care să fie dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

7. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia procurorului, instanța de apel în mod concludent a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, or, aceasta nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs.

8. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat în speță urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit deciziei instanței de apel din 15 martie 2022, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Sofroni Ana în numele inculpatului Calîpin Serghei și admis apelul declarat de către procuror, casată sentința primei instanțe în latura stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a exclus dispoziția privind aplicarea față de inculpatul Calîpin Serghei a prevederilor art. 90 Cod penal. Lui Calîpin Serghei, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 5 ani (cinci) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 850 (opt sute cincizeci) unități convenționale ce constituie 42 500 (patruzeci și două mii cinci sute) lei.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de avocatul Sofroni Ana în numele inculpatului Calîpin Serghei, recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul individualizării greșite a pedepsei penale, din punctul de vedere al temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că argumentele recursului invocat sub aspectul temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii.

Astfel, analizând textul deciziei recurate, instanța de recurs constată, că în viziunea instanței de apel, pedeapsa stabilită inculpatului Calîpin Serghde către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu corespunde cerințelor art. 61 Cod penal.

Raportând decizia atacată, la circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că, soluția instanței de apel în această parte este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, care prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Așadar, Colegiul penal lărgit menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Totodată, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal lărgit statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul penal lărgit amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;

- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;

- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;

- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;

- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;

- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;

- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei.

Pe când din conținutul părții descriptive a sentinței, Colegiul penal lărgit atestă că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele reale de săvârșire a acesteia, de circumstanțele personale ale inculpatului Calîpin Serghei, care nu prezintă pericol social, are domiciliu permanent, nu este angajat în câmpul muncii, se află în concubinaj, persoane la întreținere nu are, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, se află la prima abatere și nu a mai fost în conflict cu legea, de faptul de faptul că a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune, precum și nu în ultimul rând poziția părții vătămate, care a rugat ca acesta să nu fie pedepsit, deoarece l-a iertat și nu are careva pretenții față de acesta. Circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, la fel cum nu au fost stabilite temeieri de liberare a inculpatului de răspundere penală.

De asemenea Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, stabilind inculpatului o pedeapsă deosebit de aspră, n-a ținut cont la individualizarea pedepsei de personalitatea inculpatului, ca unul dintre criteriile ce influențează individualizarea pedepsei penale, deoarece nu a luat în considerație totalitatea circumstanțelor reale ale speței la acest capitol. Or, partea vătămată a declarat că nu are pretenții față de Calîpin Serghei care a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune, nu prezintă pericol social, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, se află la prima abatere și nu a mai fost în conflict cu legea la vârsta sa de 60 ani, toate în cumul fiind chestiuni care au fost superficial tratate de instanța de apel și care în mod direct influențează raționalitatea dispunerii executării reale a pedepsei închisorii.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că, în motivarea soluției adoptate de către instanța de apel este reținut faptul că prima instanță nu a acordat o motivare suficientă soluției privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal și că prima instanță urma să dea o motivare suplimentară la acest capitol.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit evidențiază că, instanța de apel eronat a concluzionat că modalitatea de executare a pedepsei stabilite de prima instanță nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările grave produse. La fel, instanța de apel subiectiv concluzionând asupra comportamentului inculpatului ca fiind unul cinic, obraznic și sfidător față de normele morale.

Având în vedere cele constatate, Colegiul penal lărgit reține că, prima instanță întemeiat a conchis că este rațional de a stabili inculpatului pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului de probațiune.

În acest context, potrivit dispozițiilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Colegiul penal lărgit relevă că, prima instanță a efectuat o analiză amplă a personalității inculpatului și corect a apreciat că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a acesteia, deoarece din circumstanțele speței rezultă că corectarea inculpatului poate fi realizată și fără izolarea acestuia de societate.

Colegiul penal lărgit consideră că, concluzia instanței de apel, precum că soluția primei instanțe privind aplicarea față de inculpatul Calîpin Serghei a prevederilor art. 90 Cod penal, nu este proporțională cu fapta săvârșită, urmările acestei și personalitatea inculpatului, nu expune și desfășoară opera de individualizare a pedepsei inculpatului în raport cu soluția adoptată.

În astfel de condiții, Colegiul penal lărgit conchide că, prima instanță la compartimentul individualizării pedepsei inculpatului Calîpin Serghei a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal și just a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc în condițiile aplicării unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, motiv pentru care instanța de recurs ordinar concluzionează că eroarea admisă de instanța de apel urmează a fi corectată prin casarea totală a deciziei instanței de apel, cu menținerea dispozițiilor primei instanțe.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Sofroni Ana în numele inculpatului Calîpin Serghei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2022, în cauza penală în privința lui **Calîpin Serghei xxxxx** și se menține sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 29 decembrie 2020, prin care Calîpin Serghei Nicolai a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare, cu amendă în mărime de 850 (opt sute cincizeci) unități convenționale, echivalent cu 42 500 (patruzeci și doi mii cinci sute, 00) lei, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite fiind suspendată pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, cu obligația de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul consilierului de probațiune.

Calîpin Serghei xxxxxxx urmează a fi eliberat din instituția penitenciară în care se deține, dacă nu execută pedeapsa cu închisoare sau în privința acestuia nu sunt aplicate măsuri preventive sub formă de arestare preventivă, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor